

“Uitvoering van het beschermingsplan voor de das (*Meles meles*) ten zuiden van Leuven en het taalgrensgebied”

OVERZICHT FINANCIËLE ONDERSTEUNING VOOR
“FAUNAVRIENDELIJKE MAATREGELEN” IN HET
LANDBOUWGEBIED

5/3/2007

Koen Berwaerts

Regionaal Landschap Dijleland vzw
Naamsesteenweg 573
3001 Heverlee
016/40.85.58.
koen.berwaerts@rld.be

Inhoud:

- Introductie (p. 2)
- Beheerovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij (p. 3)
- Braaklegging (p. 13)
- Landschapsteam (p. 15)
- Intergemeentelijk Natuur- en Landschapsteam (p. 16)
- Bebossing van landbouwgrond (p. 16)

Introductie

Dit overzicht geeft een beeld van welke financieringsbronnen mogelijk zijn om in het landbouwlandschap aan natuurherstel of -inrichting te doen. Ze heeft niet de pretentie volledig te zijn. De belangrijkste mogelijkheden zijn er in opgesomd. We vestigen er de aandacht op dat dit overzicht (en zeker de bedragen die erin vermeld worden) sterk onderhevig zijn aan wijzigingen.

A. Beheerovereenkomsten (VLM)

Vooraleer in te gaan op het systeem van de beheerovereenkomsten van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), verduidelijken we eerst de term "Mid Term Review". Mid Term Review (of kortweg MTR) staat voor de hervorming van het Europees landbouwbeleid. Ontkoppeling is het kernwoord van deze hervorming en betekent dat de uitbetaalde steun voortaan losstaat van de omvang van de productie. De meeste premies die de landbouwer tot nu toe als rechtstreekse steun ontving, zullen vervangen worden door één enkel steunbedrag, de zogenaamde 'unieke bedrijfstoeslag'. Deze toeslag bestaat uit een aantal individueel toegekende toeslagrechten. Het aantal toeslagrechten is gebaseerd op het aantal hectaren akkerbouw- en voedergewassen aangegeven in de oppervlakteaangifte tijdens de referentieperiode 2000, 2001 en 2002 - dit wordt het 'premiegerechtigd landbouwareaal' genoemd. Zoals in het verleden is het ontvangen van steun gebonden aan het naleven van een aantal premievoorwaarden. Dit zijn bijvoorbeeld de normen inzake goede landbouw- en milieuconditie. Er bestaan twee verschillende vormen van toeslagrechten: de gewone en de braakleggingstoelagerechten.

De gewone toeslagrechten situeren zich voor de meeste bedrijven rond de €400/ha. Ze worden geactiveerd door deze te koppelen aan subsidiabele grond zoals aangegeven in de verzamelaanvraag. Een perceel grond is "subsiabel" indien het gebruikt wordt voor om het even welke landbouwactiviteit, behalve voor de productie van groenten en fruit, aardappelen of voor blijvende teelten (bvb fruitbomen).

De braakleggingstoelagerechten komen neer op ongeveer €350/ha (afhankelijk van de braakgeschiedenis van het bedrijf). Braakleggingstoelagerechten dienen verplicht prioritair te worden geactiveerd. Deze toeslagrechten worden geactiveerd door braakgelegde grond aan te geven. Deze braakgelegde grond moet in goede landbouw- en milieuconditie worden gehouden, mag niet voor landbouwdoeleinden worden gebruikt en er mag geen enkel gewas voor commerciële doeleinden (met uitzondering van non-food gewassen) op voortgebracht worden. Een landbouwer met een bedrijfsvestiging in Wallonië kan op percelen die in Vlaanderen liggen enkel braakleggingstoelagerechten activeren die voorbestemd zijn voor percelen op Vlaamse bodem. De Waalse regelgeving voor braaklegging kan dus nooit van toepassing zijn op Vlaamse percelen. Omgekeerd geldt dit eveneens.

Een beheerovereenkomst is een overeenkomst tussen de landbouwer* en de VLM voor minimaal 5 jaar waarvoor de landbouwer in ruil voor het uitvoeren van een aantal maatregelen jaarlijks een vergoeding krijgt (*landbouwbedrijf uitbaten en aangifteplichtig bij de mestbank). Er bestaan verschillende pakketten met elk een specifieke vergoeding. Aan elk pakket zijn voorwaarden verbonden. Controles op het naleven van de voorwaarden worden door de Vlaamse overheid uitgevoerd. Enkel percelen die in eigendom of pacht zijn van de landbouwer komen in aanmerking.

De lijst van de pakketten omvat:

- 'oude' beheerpakketten 'perceelsranden' (**startdatum contracten t.e.m. 1 januari 2006**)
 - Holle Weg
 - Waterloop
 - Wegberm
 - Heggen en Houtkanten

- 'nieuwe' beheerpakketten 'perceelsranden' (**startdatum contracten vanaf 1 april 2006**)
 - Milieu
 - Natuur

- beheerpakketten 'erosiebestrijding'
 - Grasbufferstroken
 - Grasgangen
- Kleine landschapselementen
- Hamsterbescherming
- Water
- Natuur

Opmerkingen:

- De beheerpakketten in het kader van erosiebestrijding zijn onveranderd gebleven.
- De beheerpakketten *perceelsranden* kan men (indien gewenst) activeren met gewone toeslagrechten – indien de strook minstens 5m breed en 5are groot is.
- De beheerpakketten *erosiebestrijding (grasbufferstrook, grasgang)* kan men (indien gewenst) activeren met gewone toeslagrechten of braakleggingstoelagerechten – indien de strook minstens 5m breed en 5are groot is.
- Vanaf (vermoedelijk!) najaar 2007 zullen er nieuwe pakketten afgesloten kunnen worden. Een hele reeks daarvan hebben 'akkervogelbescherming als doel. Het gaat hier o.a. om leeuwerikvlakjes, beetle banks, graanranden niet bemesten en niet behandelen met pesticiden, niet-bespoten graanranden 's winters laten staan, onproductieve perceelshoeken op permanente graslanden uit productie nemen, specifieke zaadleverende gewassen telen.
- Een landbouwer met een bedrijfsvestiging in Wallonië kan op percelen die in Vlaanderen liggen enkel beheerovereenkomsten met de VLM afsluiten. Waalse beheerovereenkomsten kunnen dus niet afgesloten worden. Omgekeerd geldt dit eveneens.

- WBE's kunnen landbouwers financieel aanmoedigen om bijvoorbeeld de maaidatum van de perceelsrand uit te stellen. Let op: deze bijkomende financiële ondersteuning moet gemeld worden aan Europa!

A.1. Perceelsranden (Oude wetgeving; startdatum contracten t.e.m. 1 januari 2006)

A.1.A Holle weg: (0.13EUR/m²) – oud pakket.

- U moet het perceel als akker of grasland gebruiken.
- Leg een rand aan tussen 3 en 10 m breed, gemeten vanaf de bovenste rand van de holle weg (de breedte wordt vastgelegd in de beheerovereenkomst).
- Voer geen grondbewerkingen uit in de rand.
- Maak geen vuur in of op minder dan 5 m van de holle weg.
- Voorkom elke niet-natuurlijke afstroming van het perceel naar de holle weg.
- In de rand mag u geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, behalve pleksgewijs tegen distels.
- U mag niet bemesten, ook niet met rioolslib, in de rand.
- De rand mag niet beweid worden.
- Het wijzigen van de vegetatie horende bij de holle weg door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen of doen afsterven van de vegetatie met mechanische of chemische middelen, is niet toegelaten.
- Maaien, hooien en klepelen is niet verplicht en kan op eender welk tijdstip. Het maaisel moet niet worden afgevoerd.
- De rand mag niet als wendakker of als doorgang gebruikt worden.
- De rand mag niet gebruikt worden voor opslag van bieten, enz.

A.1.B Waterloop (op akker): inzaai van gras (0.13EUR/m²) – oud pakket

- U moet het perceel als akker gebruiken.
- Leg een rand aan tussen 5 en 10 m breed, gemeten vanaf de bovenste rand van de waterloop (de breedte wordt vastgelegd in de beheerovereenkomst).
- Zaai een grasmengsel in de rand of laat grassen en kruiden opschieten voor 15 mei van het eerste jaar van de overeenkomst.
- In de rand mag u geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, behalve pleksgewijs tegen distels.
- U mag niet bemesten, ook niet met rioolslib, in de rand. U mag wel het ruimingsslib van de waterloop uitspreiden in de rand.
- U mag de rand eenmaal per jaar maaien vanaf 15 juni, maar dan moet u het maaisel wel binnen de 15 dagen afvoeren.
- De rand mag niet beweid worden.
- Het wijzigen van de vegetatie horende bij de waterloop door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen of doen afsterven van de vegetatie met mechanische of chemische middelen, is niet toegelaten.
- De rand kan niet als wendakker of als doorgang gebruikt worden.
- De rand mag niet gebruikt worden voor opslag van bieten, enz.

A.1.C Waterloop (op akker): spontane begroeiing (0.13EUR/m²) – oud pakket

- U moet het perceel als akker gebruiken.
- Leg een rand aan tussen 5 en 10 m breed, gemeten vanaf de bovenste rand van de waterloop (de breedte wordt vastgelegd in de beheerovereenkomst).
- Laat in de rand begroeiing spontaan opschieten voor 15 mei van het eerste jaar van de overeenkomst.

- In de rand mag u geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, behalve pleksgewijs tegen distels.
- U mag niet bemesten, ook niet met rioolslib, in de rand. U mag wel het ruimingsslib van de waterloop uitspreiden in de rand.
- Voer slechts om de 5 jaar cultuurtechnische werken (maaien, beweiden, ploegen, frezen, scheuren, berijden met voertuigen, enzovoort) uit.
- De rand kan dus niet gemaaid, gehooïd of geklepeld worden tijdens de duur van het contract.
- Het wijzigen van de vegetatie horende bij de waterloop door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen of doen afsterven van de vegetatie met mechanische of chemische middelen, is niet toegelaten.
- De rand kan niet als wendakker of als doorgang gebruikt worden.
- De rand mag niet gebruikt worden voor opslag van bieten, enz.

A.1.D Waterloop (graasweide): (0.06EUR/m²) – oud pakket

- U moet het perceel als grasweide gebruiken.
- Leg een rand aan tussen 5 en 10 m breed, gemeten vanaf de bovenste rand van de waterloop (de breedte wordt vastgelegd in de beheerovereenkomst).
- In de rand mag u geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, behalve pleksgewijs tegen distels.
- U mag niet bemesten, ook niet met rioolslib, in de rand. U mag wel het ruimingsslib van de waterloop uitspreiden in de rand.
- U mag de rand vanaf 15 juni beweiden.
- Na 1 september mag u maaien, maar dan moet u het maaisel wel binnen de 15 dagen afvoeren.
- Het wijzigen van de vegetatie horende bij de waterloop door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen of doen afsterven van de vegetatie met mechanische of chemische middelen, is niet toegelaten.

A.1.E Waterloop (hooiweide): (0.06EUR/m²) – oud pakket

- U moet het perceel als hooiweide gebruiken.
- Leg een rand aan tussen 5 en 10 m breed, gemeten vanaf de bovenste rand van de waterloop (de breedte wordt vastgelegd in de beheerovereenkomst).
- In de rand mag u geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, behalve pleksgewijs tegen distels.
- U mag niet bemesten, ook niet met rioolslib, in de rand. U mag wel het ruimingsslib van de waterloop uitspreiden in de rand.
- U mag de rand vanaf 15 juni maaien, maar dan moet u het maaisel wel binnen de 15 dagen afvoeren.
- Als het perceel in gebruik is als hooiweide, mag de rand ten vroegste vanaf 15 juni beweïd worden.
- Het wijzigen van de vegetatie horende bij de waterloop door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen of doen afsterven van de vegetatie met mechanische of chemische middelen, is niet toegelaten.

A.1.F Wegbermen, heggen en houtkanten: (0.04EUR/m²) – oud pakket

- U moet het perceel als akker gebruiken.
- Leg een rand aan tussen 5 en 10 m breed (de breedte wordt vastgelegd in de beheerovereenkomst).
- In de rand mag u geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, behalve pleksgewijs tegen distels.
- In de rand mag u jaarlijks ten hoogste 100 kg stikstof per ha toedienen.

- U mag geen rioolslib aanbrengen in de rand.
- De vegetatie behorende tot de wegberm, heg of houtkant mag u niet wijzigen.
- De rand kan dus nog als akker gebruikt worden.
- De rand kan als wendakker gebruikt worden.
- Het wijzigen van de vegetatie horende bij de wegberm, heg of houtkant door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen of doen afsterven van de vegetatie met mechanische of chemische middelen, is niet toegelaten.

A.2. Perceelsranden (Nieuwe wetgeving; startdatum contracten vanaf 1 april 2006)

A.2.A Perceelsrand milieu: (0.0845 euro/m²) → 845euro/ha – nieuw pakket

- De beheerder brengt een beschermingsstrook tot stand door een van de volgende maatregelen te treffen:
 - a) een bestaande grasstrook in stand te houden;
 - b) binnen vier maanden na de ingangsdatum van de beheerovereenkomst een beschermingsstrook aan te leggen met een in de beheerovereenkomst te bepalen grassenmengsel of gras-kruidentmengsel; die termijn wordt verlengd tot zes maanden voor beheerovereenkomsten met ingangsdatum 1 oktober en 1 januari;
 - c) de vegetatie op de beschermingsstrook spontaan te laten evolueren;
- De beschermingsstrook kan aangelegd worden langs een holle weg, bos, wegberm, heg, houtkant of waterloop.
- De beschermingsstrook is steeds minstens drie meter breed met een gemiddelde minimale breedte van zes meter en een gemiddelde maximale breedte van 12 meter.
- Geen bestrijdingsmiddelen gebruiken op de beschermingsstrook, uitgezonderd voor de pleksgewijze bestrijding van distels
- Er mogen geen meststoffen, met inbegrip van bemesting door beweiding, of slib, afkomstig van rioolwaterzuiveringsinstallaties, op de beschermingsstrook aangebracht worden.
- De beschermingsstrook moet tijdens de duur van de beheerovereenkomst ononderbroken behouden blijven.
- De beschermingsstrook mag niet gebruikt worden als doorgang.
- Als de beschermingsstrook gemaaid wordt, moet het maaisel van de beschermingsstrook afgevoerd worden binnen 15 dagen na het maaien.
- De beschermingsstrook moet niet gemaaid worden.
- De beschermingsstrook mag meermaals gemaaid worden.
- Als de beschermingsstrook langs een holle weg ligt, moet een niet-natuurlijke afstroming naar de holle weg vermeden worden.
- Als de beschermingsstrook langs een waterloop ligt, is het toegestaan het ruimings-slib op de beschermingsstrook te brengen; als het ruimings-slib op de beschermingsstrook wordt gebracht, zal de beheerovereenkomst bepalen dat de beschermingsstrook opnieuw moet worden ingezaaid of dat de vegetatie op de beschermingsstrook spontaan kan evolueren.
- Het is niet toegestaan om de natuurlijke vegetatie die aan de beschermingsstrook grenst te wijzigen door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen, of doen afsterven van deze vegetatie met mechanische of chemische middelen.
- Op de beschermingsstrook mogen geen cultuurtechnische maatregelen worden uitgevoerd die de vegetatie wijzigen, met uitzondering van het gebruiken van de beschermingsstrook als wendakker (of kopakker) en het

uitvoeren van activiteiten op de beschermingsstrook die het oogsten vereenvoudigen zoals het tijdelijk plaatsen van kratten en het tijdelijk opslaan van geogst materiaal, mits de beschermingsstrook nadien in zijn oorspronkelijke staat wordt hersteld.

Als na afloop van de beheerovereenkomst een nieuwe beheerovereenkomst wordt gesloten, kunnen cultuurtechnische maatregelen op de beschermingsstrook worden uitgevoerd in de eerste twee maanden van de nieuwe beheerovereenkomst, die termijn wordt verlengd tot 1 april voor beheerovereenkomsten met ingangsdatum 1 oktober en 1 januari.

A.2.B Perceelsrand natuur: (0.1581 euro/m²) → 1581 euro/ha – nieuw pakket

- De beheerder brengt een beschermingsstrook tot stand door een van de volgende maatregelen te treffen:
 - a) een bestaande grasstrook in stand te houden;
 - b) binnen vier maanden na de ingangsdatum van de beheerovereenkomst een beschermingsstrook aan te leggen met een in de beheerovereenkomst te bepalen grassenmengsel of gras-kruidentmengsel; die termijn wordt verlengd tot zes maanden voor beheerovereenkomsten met ingangsdatum 1 oktober en 1 januari;
 - c) de vegetatie op de beschermingsstrook spontaan te laten evolueren;
 - De beschermingsstrook kan aangelegd worden langs een holle weg, bos, wegberm, heg, houtkant of waterloop.
 - Geen bestrijdingsmiddelen gebruiken op de beschermingsstrook, uitgezonderd voor de pleksgewijze bestrijding van distels.
 - De beschermingsstrook is steeds minstens drie meter breed met een gemiddelde minimale breedte van zes meter en een gemiddelde maximale breedte van 12 meter.
 - Er mogen geen meststoffen, met inbegrip van bemesting door beweiding, of slib van rioolwaterzuiveringsinstallaties op de beschermingsstrook aangebracht worden.
 - Op de beschermingsstrook mogen geen cultuurtechnische maatregelen worden uitgevoerd die de vegetatie wijzigen. Als na afloop van de beheerovereenkomst een nieuwe beheerovereenkomst wordt gesloten, kunnen cultuurtechnische maatregelen op de beschermingsstrook worden uitgevoerd in de eerste twee maanden van de nieuwe beheerovereenkomst, die termijn wordt verlengd tot 1 april voor beheerovereenkomsten met ingangsdatum 1 oktober en 1 januari.
- OPM: opslag van geogst materiaal en 'wendakker of kopakker' is hier dus niet toegestaan!**
- De beschermingsstrook moet tijdens de duur van de beheerovereenkomst ononderbroken behouden blijven.
 - Als de beschermingsstrook langs een waterloop ligt, is het toegestaan het ruimings-slib op de beschermingsstrook te brengen; als het ruimings-slib op de beschermingsstrook wordt gebracht, zal de beheerovereenkomst bepalen dat de beschermingsstrook opnieuw moet worden ingezaaid of dat de vegetatie op de beschermingsstrook spontaan kan evolueren.
 - Als de beschermingsstrook langs een holle weg ligt, moet een niet-natuurlijke afstroming naar de holle weg vermeden worden.
 - De beschermingsstrook mag niet gebruikt worden als doorgang.
 - De beschermingsstrook mag niet gemaaid worden voor 15 juni.
 - De beschermingsstrook moet niet gemaaid worden.
 - De beschermingsstrook mag vanaf 15 juni meermaals gemaaid worden.

- Als de beschermingsstrook gemaaid wordt, moet het maaisel van de beschermingsstrook afgevoerd worden binnen 15 dagen na het maaien.
- Het is niet toegestaan om de natuurlijke vegetatie die aan de beschermingsstrook grenst te wijzigen door onder meer afbranden, vernietigen, beschadigen, of doen afsterven van deze vegetatie met mechanische of chemische middelen.

A.3. Erosiebestrijding (wetgeving onveranderd)

Enkel mogelijk op erosiegevoelige percelen. Een supplement bij de vergoeding is mogelijk indien het betreffende perceel binnen een zone ligt waarvoor de gemeente een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan heeft opgesteld.

A.3.A Grasbufferstroken (0.13EUR/m²)

- Het perceel mag uitsluitend als akkerland gebruikt worden, maar opname van gras als teelt in een jaarlijkse teeltrotatie is toegestaan.
- Binnen de eerste vier maanden van het eerste jaar van de beheerovereenkomst wordt, zo veel mogelijk evenwijdig met de hoogtelijnen van het perceel, een strook van 3 meter tot 21 meter breed ingezaaid met doorlevende grassoorten of met een gras-kruidenmengsel met doorlevende soorten.
- Er mogen geen bestrijdingsmiddelen gebruikt worden in de grasbufferstrook, uitgezonderd voor de pleksgewijze bestrijding van distels.
- De grasbufferstrook moet gedurende vijf opeenvolgende jaren een aaneengesloten grasmatt vormen.
- Als zich een ploegvoor of ploegwal vormt naast de grasbufferstrook, dan moet die verwijderd worden.
- De grasbufferstrook moet niet gemaaid worden.
- De grasbufferstrook kan bemest worden (volgens de geldende wettelijke normen).
- De grasbufferstrook mag op eender welk tijdstip geklepeld, gemaaid, of gehooïd worden. Het maaisel moet dus niet afgevoerd worden.
- De grasbufferstrook kan als wendakker gebruikt worden (zolang de grasmatt onbeschadigd blijft).
- De grasbufferstrook kan gebruikt worden voor de tijdelijke opslag van geoogst materiaal (vb. bieten). Als dit materiaal weggehaald wordt, dient de strook op deze plaats in de oorspronkelijke toestand hersteld (ingezaaid) te worden.

A.3.B Grasgangen (0.16EUR/m² (midden perceel) of 0.13EUR/m² (tegen rand perceel))

- Het perceel mag uitsluitend als akkerland gebruikt worden, maar opname van gras als teelt in een jaarlijkse teeltrotatie is toegestaan.
- Binnen de eerste vier maanden van het eerste jaar van de beheerovereenkomst wordt, op de helling waar het afstromend water al van nature wordt geconcentreerd, een strook van 9 meter tot 30 meter breed ingezaaid met doorlevende grassoorten of met een gras-kruidenmengsel met doorlevende soorten of wordt een bestaande strook grasland bewaard.
- Er mogen geen bestrijdingsmiddelen gebruikt worden in de grasgang, uitgezonderd voor pleksgewijze bestrijding van distels.
- De grasgang moet gedurende vijf opeenvolgende jaren een aaneengesloten grasmatt vormen.

- Als zich een ploegvoor of ploegwal vormt naast de grasbufferstrook, dan moet die verwijderd worden.
- De grasgang moet niet gemaaid worden.
- De grasgang kan bemest worden (volgens de geldende wettelijke normen).
- De grasgang mag op eender welk tijdstip geklepeld, gemaaid, of gehooïd worden. Het maaisel moet dus niet afgevoerd worden.
- De grasgang kan als wendakker gebruikt worden (zolang de grasmat onbeschadigd blijft). Indien de grasgang in het midden van het perceel gelegen is, mag men over de strook rijden om het perceel te bewerken.
- De grasgang kan gebruikt worden voor de tijdelijke opslag van geoogst materiaal (vb. bieten). Als dit materiaal weggehaald wordt, dient de strook op deze plaats in de oorspronkelijke toestand hersteld (ingezaaid) te worden.

A.3.C Niet-kerende bodembewerking (80 EUR/ha)

- het perceel enkel als akkerland gebruiken, maar gras als teelt in een jaarlijkse teeltrotatie is toegestaan
- bij de bodembewerking mag je geen kring van de bodem veroorzaken tenzij ongunstige weersomstandigheden bij de oogst voor structuurbederf van de bodem zorgen; indien je de bodem toch keert dien je dit ten minste 48 uur vooraf te melden aan VLM (je krijgt dat jaar geen vergoeding)

A.4. Kleine landschapselementen

- Aanleg en onderhoud van heggen*, houtkanten** en poelen (type veedrinkpoel)
- Vergoedingen:
 - Aanleg en onderhoud heg: 0.5€/m
 - Aanleg en onderhoud houtkant: 14€/are
 - Aanleg poel: 50-100€
 - Onderhoud poel: 12.5€/poel/jaar
- [* Rij struiken die mag uitgroeien]
- [** Strook struiken die mag uitgroeien]

Voorwaarden:

- Streekeigen soorten (lijst beschikbaar)
- Geen bestrijdingsmiddelen (uitz. distels)
- Aanplant:
 - heg min 50 m (lijnvormig)
 - houtkant min 3 are (driehoeksverband)
- Onderhoud:
 - heg min 50 m lang x 1 m breed x 2 m hoog
 - houtkant min 1.5 are groot; max 10m breed
- Onderhoud tussen 1 november en 1 maart volgens code goede natuurpraktijk

INDIEN in relictzone of ankerplaats: + 30% extra subsidie

Houtkanten:	18.2 €/are
Heggen:	0.65 €/m
Poelen:	65-130 €/m ²
Onderhoud poel:	16.25 €/poel

Als de gemeente hiervoor overeenkomst met de VLM heeft ondertekend is er ook 30% extra subsidie mogelijk (tenminste indien de gemeente het betreffende pakket heeft weerhouden voor ondersteuning). De 30% extra subsidie van het gewest gaat voor op die van de gemeente (wordt dus niet 60% in relictzone).

A.5. Hamsterbescherming

- Er bestaan twee pakketten: luzernestroken en graanstroken
- Luzernestroken:
 - Het perceel moet als akker bewerkt worden, maar er mag geen maïs of gras op geteeld worden;
 - Tijdens de looptijd van de beheerovereenkomst wordt er minstens drie maal een graangewas op geteeld;
 - Op het perceel mogen geen pesticiden gebruikt worden (behalve voor pleksgewijze distelbestrijding).
 - Per hamsterburcht wordt 16 m² van het perceel niet geoogst + als er een graangewas op geteeld wordt mag nog eens een strook van 5% van de oppervlakte niet geoogst worden; deze strook moet tussen 20/10 en 15/11 geklepeld worden;
 - In of aan de rand van het perceel wordt één bufferstrook aangelegd die minimum 20% van de oppervlakte van het perceel beslaat en die nergens smaller is dan 12 m;
 - De bufferstrook wordt ingezaaid met luzerne, of met een mengsel luzerne/rode klaver, of met een mengsel luzerne/inheemse akkerkruiden
 - De bufferstrook mag maximaal 3x per jaar gemaaid worden en maaien moet in verschillende stappen gebeuren zodat steeds tenminste de helft van de bufferstrook begroeid blijft.
 - De bufferstrook mag enkel bemest worden voordat de strook is ingezaaid;
 - Oogst van het gewas op perceel gebeurt ten laatste in september waarna onmiddellijk een groenbemester of bodembedekker wordt ingezaaid
 - Voor 1 april wordt op het perceel een nieuwe teelt ingezaaid.
 - Vergoeding: € 600/ha/jaar
- Graanstroken:
 - Het perceel moet gebruikt worden voor de teelt van luzerne of van een graangewas, maar er mag geen maïs op geteeld worden; een vruchtwisseling met andere teelten dan luzerne of een graangewas is toegestaan;
 - Op het perceel mogen geen pesticiden gebruikt worden (behalve voor pleksgewijze distelbestrijding).
 - Een strook van min. 20% van de oppervlakte van het perceel wordt niet geoogst; deze strook moet tussen 20/10 en 15/11 geklepeld worden;
 - Naast deze strook wordt per hamsterburcht 16 m² van het perceel niet geoogst;
 - Voor 1 april moet op het perceel een dekkinggevende teelt aanwezig zijn.
 - Vergoeding: € 415/ha/jaar

A.6. Water

- Doel: dit beheerpakket beoogt de bescherming van het grondwater door het verminderen van het gebruik van stikstof;
- de totale stikstofbemesting (N) op het perceel naargelang de gewasgroep beperken tot maximum de volgende hoeveelheden per hectare per jaar:
 - grasland: 280 kg N
 - graangewassen: 175 kg N
 - snijmais, korrelmais en op andere gewassen: 200 kg N
 - gewassen met een lage stikstofbehoefte: 100 kg N
- jaarlijks voor 30 april bij de aangifte aangeven op welke percelen de maatregelen van het contract zullen toegepast worden
- de hoeveelheid dierlijke mest beperken tot maximaal 140 kg stikstof per hectare per jaar
- na elke bemesting binnen de 48 uur op het bemestingsregister de hoeveelheid stikstof (N) en difosforpentoxide (P₂O₅) invullen voor alle cultuurgronden (dit zijn alle bedrijfspercelen)
- het nitraatresidu moet lager zijn dan de grenswaarde uit het Mestdecreet
- het gemeten nitraatresidu ten laatste op 31 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de stalen genomen worden, doorgeven aan de VLM
- op het gehele bedrijf de code van goede landbouwpraktijken toepassen

A.7. Natuur

- Doel: dit beheerpakket beoogt het behouden en versterken van meerjarig grasland met natuurwaarden.
- het perceel uitsluitend gebruiken als meerjarig grasland
- toestaan dat een deskundige voor de start van uw overeenkomst en in het laatste jaar van de overeenkomst de planten op je perceel inventariseert om de BWK te bepalen
- het perceel niet bemesten, met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing met maximum 2 GVE per ha; als een perceel kleiner is dan 1 hectare is een maximum van 2 GVE op elk ogenblik toegestaan, ongeacht de oppervlakte van het perceel
- het grasland niet scheuren, frezen, herinzaaien of doorzaaien
- geen meststoffen of slib afkomstig van rioolwaterzuiveringsinstallaties toedienen
- geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, met uitzondering van de pleksgewijze bestrijding van distels
- de aanwezige natuurwaarde minstens handhaven
- vergoeding: 326 EUR per ha. Dit bedrag wordt verminderd tot 126 EUR per ha indien je voor hetzelfde perceel en voor hetzelfde jaar een vergoeding natuur ontvangt.

Contact: Vlaamse Landmaatschappij en Regionaal Landschap Dijleland vzw
 Hans Roosen
 0499/994.333.
 016/311.700.
hans.roosen@vlm.be

B. Braaklegging

Braakpercelen mogen niet langer naakt blijven liggen dan strikt noodzakelijk is voor normale werkzaamheden bij het inzaaien. Op braakpercelen dienen grondbewerkingen zo vlug mogelijk na 15 januari uitgevoerd te worden. Tussen 15 en 31 augustus dient elk braakgelegd perceel (uitzondering faunabraak en meerjarige braak) onder code X (éénjarige braak) of waarop meerjarige braak, die in het betreffende jaar beëindigd wordt, van toepassing is gemaaid (fijngemalen of vernietigd) te worden en dient het maaisel ter plaatse gelaten te worden. Het mag nooit gebruikt worden voor commerciële doeleinden of enig ander doeleind (bvb. nabegrazing door eigen vee). Enkel de hergroei van de vegetatie na 31 augustus mag eventueel voor eigen noodwendigheid aangewend worden. Na 31 augustus mogen alle grondbewerkingen uitgevoerd worden (bvb. het inzaaien van een groenbemester).

Enkel de bestrijdingsmiddelen vermeld in het formulier voor de oppervlakte aangifte mogen tussen 15/1 en 15/8 gebruikt worden.

Soorten braak

- Ingezaaide braak:

De teelten die in aanmerking komen voor ingezaaide braak worden opgenomen in 2 bijlagen bij de aangifteformulieren. Bijlage 1 bevat de gewassen die moeten gemaaid worden voor de zaadvorming. De belangrijkste gewassen zijn grassen. Bijlage 2 bevat de gewassen die niet verplicht gemaaid dienen te worden in het groeiseizoen (voor de zaadvorming) (bvb. klavers). Soorten van beide lijsten dienen wel gemaaid te worden tussen 15 en 31 augustus. De ingezaaide braakteelten mogen in geen geval dienen voor zaadwinning, noch in het jaar van de braaklegging, noch in het daaropvolgende jaar.

- Non-food braak:

Buiten deze gewone braakteelten kan men op braakpercelen gewassen telen die niet voor voeding of veevoeder bestemd zijn, de non-food gewassen (o.a. zomer- en winterkoolzaad). Verder ook non-food vlas, andere éénjarigen of meerjarigen zoals *Angelica* en *Syllibum marianum*. Voor non-foodbraaklegging wordt een onderscheid gemaakt tussen teelten waarvoor een contract moet ingediend worden: kool- en raapzaad, ander vlas dan vezelvlas en andere éénjarigen en deze waarvoor geen contract dient ingediend te worden (*Hypericum*, *Angelica* (2de jaar), *Syllibum marianum*). Bij een contract dient de producent de totale oogst te leveren aan de verwerker waarmee hij het contract gesloten heeft. Voor winter- en zomerkoolzaad dient de opbrengst aan een regionaal vastgesteld minimum rendement te voldoen. Voor de andere gewassen moet de oogst minstens gelijk zijn aan de verwachte hoeveelheid dat op het contract van de gewassen non food vermeld staat. De oogstaangifte is altijd verplicht bij non-foodgewassen met een contract.

- Faunabraak:

Dit is een type braak met een ingezaaide bedekking met als doel de natuurlijke fauna te bevorderen (gewas met code 815 F = gecertificeerd mengsel met tenminste 20 % van elke familie). De producenten die één of meerdere percelen wensen aan te geven voor faunabraak sluiten een contract af met:

- een jager (als de landbouwer titularis is van het jachtrecht wordt de overeenkomst vervangen door een verklaring op erewoord met dezelfde verbintenissen als in de typeovereenkomst uitgezonderd art. 9) of
- een afgevaardigde van een erkende wildbeheerseenheid of
- een vereniging voor natuurbehoud.

Om in aanmerking te komen dient de producent een specifiek aangifteformulier voor faunabraak in te vullen. Beide documenten (contract en aangifteformulier) dienen samen met de oppervlakte aangifte ingediend te worden. In de overeenkomst worden de verbintenissen inzake inzaai, onderhoud, verwijdering van bodembedekking en financiële compensatie voor de landbouwer vermeld evenals een lijst van percelen waarvoor de overeenkomst geldt. De overeenkomst kan een looptijd hebben van 1 of 5 jaar.

Het zaaizaadmengsel dient te bestaan uit soorten van minstens 2 verschillende families die zijn opgenomen in bijlagen 1 en/of 2 van het Ministerieel Besluit, elk ten belope van minimum 20%. Alle ingezaaide soorten moeten uit deze bijlagen komen. Graan kan niet ingezaaid worden. Er wordt een afwijking op de verplichting tot maaien vóór zaadvorming voor de soorten van bijlage 1 (= grassen, mosterd, kool) toegestaan en een afwijking voor de verplichting tot maaien tussen 15 en 31 augustus voor alle percelen die onder het stelsel van faunabraak vallen. De bodembedekking dient minstens tot 1 november en uiterlijk tot 15 december in stand gehouden te worden op de percelen. Indien er een overeenkomst met een looptijd van meer dan 1 jaar afgesloten wordt, vervalt de verplichting tot verwijdering van de bodembedekking op 15 december. De nuttige formulieren voor faunabraak (zijnde (1)voorbeeld-/typeovereenkomst tussen landbouwer en jager/natuurbeschermer en (2)het aangifteformulier voor faunabraak) dienen nog opgesteld te worden en zijn voorlopig nog niet beschikbaar

- Bosbouw braak:

Bij de verplichte braak (10 %) kunnen percelen voor bebossing in aanmerking komen. Met deze percelen kan men dus niet tot 40-50 % braakleggen.

Naast éénjarige braak is meerjarige braak mogelijk (een verbintenis van maximaal 5 jaar). Bij meerjarige braak geldt dat de percelen gedurende de ganse periode als braak behouden dienen te blijven, ook na 31 augustus mag de teelt op deze percelen niet voor het eigen bedrijf gebruikt worden, dit kan enkel in het laatste jaar van de braak.

Vergoeding?

Afhankelijk van de landbouwstreek tussen de 230 en 430 EUR/ha

Hoe zit het met energiegewassen?

Koolzaad kan als akkerbouwgewas gebruikt worden om de gewone toeslagrechten te activeren, net zoals graan en suikerbieten. Indien wordt gekozen voor de teelt van koolzaad als grondstof voor ppo of biodiesel is er een bijkomende beperkte steun voor energieteelten van €45/ha. Het inkomen van de landbouwer = opbrengst koolzaad + bedrijfstoelage + toeslag energieteelt.

Landbouwers kunnen energiegewassen telen op braakgelegde gronden met uitbetaling van hun braakleggingstoelagen (non-food braaksysteem), maar zonder de energiepremie van €45/ha.

Koolzaad kan gebruikt worden om de braakleggingstoelagen te activeren (non-food braak). De opbrengst van de productie van koolzaad ligt rond 200€/ton

(4.5 ton/ha voor winterkoolzaad). Vergelijking met graanteelt: 100€/ton (8 ton/ha). Het inkomen van de landbouwer = opbrengst koolzaad + braakleggingstoelage.

Informatie over de prijs die de landbouwers krijgen voor het geteelde graan als energiegewas kan bekomen worden bij de inzamelaars/handelaars die deze grondstoffen opkopen voor de productie van biobrandstoffen of bij de Brusselse graanbeurs (www.synagra.be, info@synagra.be).

C. Maatregelen i.k.v. Landschapsteam

De landschapsteams voeren instandhoudings-, onderhouds- en herstelwerken uit voor het Regionaal Landschap in beschermde landschappen, relictzones, ankerplaatsen en dorpsgezichten. Als inwoner van het Regionaal landschap kan je van deze uitgevoerde projecten mee genieten.

In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden krijgt onze landschapsanimator geen teams ter beschikking. Wel middelen waarmee beroep kan worden gedaan op reeds bestaande teams. Dat zijn sociale-economiebedrijven.

Het Landschapsteam kan enkel werken uitvoeren binnen het werkingsgebied van een Regionaal Landschap. Voor de provincie Vlaams-Brabant zijn dit:

- *Regionaal Landschap Dijleland*: Bertem, Bierbeek, Herent, Huldenberg, Kampenhout, Kortenberg, Leuven, Oud-Heverlee en Overijse en Tervuren.
- *Regionaal Landschap Noord-Hageland*: Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Diest, Holsbeek, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem en Tielt-Winge.
- *Regionaal Landschap Groene Corridor*: Asse, Grimbergen, Kappelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise, Merchtem, Opwijk, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wemmel en Zemst.
- *Regionaal Landschap Zenne, Zuun & Zoniën*: Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Hoeilaart, Lennik, Liedekerke, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw en Ternat.

In het algemeen gaat het steeds om achterstallig (en dus geen regulier) onderhoud. Enkele voorbeelden zijn:

- o hagen, houtkanten, knotbomen, dreven aanplanten (enkel streekeigen soorten!) of snoeien;
- o holle wegen onderhouden (inclusief erosiebestrijdingswerken);
- o hoogstamboomgaarden onderhouden of aanleggen;
- o typische wegwijzers, grenspalen, kapelletjes, veldkruisen herstellen;
- o poelen herstellen of aanleggen;
- o knuppelpaden aanleggen;
- o sluikestorten opruimen;

Welke werken worden NIET gesubsidieerd:

- o tuinaanleg/onderhoud bij particulieren (tenzij een historische tuin)
- o werken die sowieso door andere overheden of met overheids subsidies uitgevoerd worden.

Tien tot twintig procent van de kosten moet de aanvrager/eigenaar zelf betalen. Het grootste deel van de kosten wordt door het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed (vroegere afdeling Monumenten en Landschappen) van de Vlaamse overheid betaald. De eindbegunstigde neemt de verplichting op zich om minstens éénmaal per jaar zijn terrein open te stellen indien de vraag gesteld wordt.

Contact: Regionaal Landschap Dijleland vzw
Koen Berwaerts
Naamsesteenweg 573, 3001 Heverlee
016/40.85.58.
koen.berwaerts@rld.be

4. Intergemeentelijk Natuur- en Landschapsteam (INL)

De INL-ploegen zijn een voorbeeld van intergemeentelijke samenwerking waarbij vier of vijf gemeenten samen een ploeg van tien arbeiders uit kansengroepen inzetten. Naast het gewest en de gemeenten is ook de provincie Vlaams-Brabant één van de subsidiërende partners van het project. De provinciale subsidies worden aangewend voor de begeleiding van de INL-ploegen met regiomanagers, natuurontwikkelaars en een coördinator. Econet Vlaams-Brabant vzw en IGO Leuven staan in voor de organisatie op het terrein.

Werkzaamheden die in aanmerking komen:

- Maaien van bermen, taluds, ruigtes, hooilanden, rietvelden (steeds met afvoer van maaisel, persen van balen)
- Heidebeheer (verjonging heide, verbossing tegengaan, plaggen)
- Terreinverbetering (bvb opruimen constructies vreemd aan het gebied)
- Terreininrichting (plaatsen afsluitingen, paddenschermen, wandelpaden, aanplanten wildbescherming)
- Bosbeheer (hakhout- en middelhoutbeheer, uitvoeren dunningen, bestrijding uitzaaien exoten,...)
- KLE-beheer (knotten, snoeien en aanplanten hagen en houtkanten, ruimen van poelen, ...)
- Landschapszorg (beheer historische paden, buurtwegen en kerkwegels)

5. Bebossing van landbouwgrond

Momenteel wordt de subsidieregeling voor de bebossing van landbouwgrond grondig herzien. Wellicht zal pas eind 2007 meer duidelijkheid zijn over de nieuwe subsidieregeling.